

Ára: 750 Ft

Veterán

2011. 2. szám

www.oldtimer-youngtimer.hu

Gatto

oldtimer & youngtimer

Szigorúan bizalmas

OLDTIMER & YOUNGTIMER

Renault R5 Turbo

Jaguar XJ6

Trabant I.1

Suzuki GS25X

BMW Z1

Lotus Esprit Turbo

MB W108 280 SE

Citroën BX 16V
a Renault 19 16V ellen

Ladamánia

Zsiguli-válogatott
VAZ 2101, 2102, 2103, 2106, 21013

Orosz fo

Ladás üldözéseket
idéző helyszínen
mutatjuk be a Veterán
Zsiguli Egyesület
néhány gyöngyszemét.

gságban

Sikoltó diagonálgumik, fülsiketítő hangon üvöltő motorok, eszeveszett tempó, látványos farolások és előzések a hajdan nemzetközi motorversenyeknek is helyet adó tihanyi országúton, majd a jelenet méltó lezárásaként ugratás a Szántód felé induló kompra. Felejthetetlen képsorok! Bár sokan a San Franciscó-i zsarú (eredeti címen Bullitt) Ford Mustangot és Dodge Chargert felvonultató jelenetét tartják a filmtörténet legnagyobb hatású autós üldözésének, errefelé legalább annyira népszerűek Ötvös Csöpi ladás száguldásai. Az elvarázsolt dollár című krimi-vígjátékban a főredi kapitányság hadnagyának 6,4 literes, 330 lóerős izomautó helyett be kellett érnie a főnökétől kölcsönvett 60 lóerős ezerkettes Ladával, a sportosságát Fiat-kormány, kiegészítő fényszórók és a lökhárító bal szélén elhelyezett rendszámtábla

pótolta. Az összhatás tökéletes, a jelenet láttán egy kívülálló is megérez valamit abból, mit jelentett bő negyedszázada a Lada, sőt a nézőt könnyen be is szippanthatja a zsigázás. A hatás visszafelé is működik, ezt bizonyítja, hogy a régi Ladák szerelmei között kimagasló az Ötvös Csöpi-rajongók aránya.

Az 1985-ös filmben szereplő kastély kertjénél alkalmasabb környezetet aligha találhattunk volna a Veterán Zsiguli Egyesület bemutatásához. Az épületben működő iskolát a pénzhamisító banda főnökének felesége (Frajt Edit) irányította, és a szomszédos víztoronyban üzemelt a százdollárosokat előállító berendezés. A valóságban a Tisza-Teleki-kastély nem a Balaton mellett, hanem a főváros szomszédságában, Nagykövácsiban található.

Az időjárás miatt korábban már kétszer is meghiúsult a fotózás, és ezúttal kisebb regiment tette szabaddá a vasárnap délelőttjét. Az egyesület akár rögtönzött közgyűlést is tarthatott volna, ugyanis a bemutatandó járművek tulajdonosain kívül az ország számos pontjáról, például Székesfehérvárról és Zalaegerszegről is érkeztek klubtagok.

A veteranzsiguli.hu honlapon némi információ kíséretében láthatók az egyesület kötelékébe tartozó járművek, többnél a restaurálás egyes fázisai is megtekinthetők. A fórumon a tagok tanácsadással szolgálnak a vásárlással, a felújítással és a veteránvizsgára való felkészítéssel kapcsolatban. A weboldalon Retróműzeum is működik a Zsigulik korát idéző tárgyak képeivel, ide bárki feltölthet nosztalgikus fotókat.

VAZ 2101 (Zsiguli 1200 - Rónai Márton)

A felhőkék – zsigás terminológiával púderkék – ezerkettes 1972 őszén IT 58-58-as rendszámmal adták át egy komlói bányamérnöknek. A ma is meglévő szürke forgalmiban egyedül az ő neve szerepel, az első adásvételit csak 1998-ban kötötték. Értékesítési céllal vették meg, állapotának és évi átlag ezer kilométeres futásteljesítmény-

Két antenna van a kocsin, az okát nem sikerült megfejteni

Rónai Márton 2101-ese az 1972-es gyári állapotnak megfelelő fehér helyzet- és irányjelzővel

nek köszönhetően a 2101-es már akkor kint a Ladák tömegéből. Jelenlegi gazdája, Rónai Márton is látta a Nagykőrösi úti használtautó-piacon, de még nem érzett akkora vonzalmat, hogy kifizessen érte 350 ezer forintot. Egy másik Zsiga-rajongó – ma szintén klubtag – nem sajnálta rá a pénzt, de aztán fél év múlva beleszeretett egy picivel idősebb, bordó 2101-esbe, így a púderkék újabb tulajdonoshoz került. Negyedik gazdája a 2004-es Oldtimer Aukción árverésre bocsátotta az ekkor már OT-s rendszámot viselő gépet, de csak liciten kívül akadt rá vevő. Ő négy évig őrizte a vasat, tőle vette meg Marci 2008-ban, a Zsigulik közt rekordnak számító áron. Hatodik tulajdonosa eltüntette a bal első ajtó élének picit sérülését és az ajtóra erősített tükör nyomait, egyébként a kocsit tetőtől talpig gyári fényezés borítja. Érdekesség, hogy sosem szereltek be biztonsági övet, a gyár 1975-ig a nélkül szállította a kocsikat, és a KRESZ csak 1976-tól tette kötelezővé. A kilométerszámláló 30 300-at mutat, ebből Marci 29-et tett bele három év alatt. Fanatikus féltését jól illusztrálja, hogy a Nagykovácsiba vezető, tizenvalahány kilométeres útra is teherautóra tette az ezerkettést. Nincs kétségem afelől, hogy ha tehetné, az ágyában őrizné.

VAZ 2102

(Zsiguli 1200 kombi - Vukmann Attila)

A puttonyos Zsiga 1974. őszi forgalomba helyezésétől egészen a közelmúltig egy család tulajdonában állt. Gazdája a kilencvenes évek elején egészségügyi okok miatt kénytelen volt felhagyni a járművezetéssel, de családjának nem engedte eladni a 2102-est, így az hosszú időn keresztül forgalomból kivonva pihent. A századfordulót követően a tulajdonos fiához került, aki néhány évig használta, gázüzeművé alakítva. Ekkor kaptak új ruhát az ablak alatti lemezek, a szín maradt a Fiattól örökölt óceánkék árnyalat, de a fényezőket finoman szólva nem érdekelte a majdani muzeális minősítés. Szerencsére mindkét gazda nagy gondossággal védte a karosszériát: a fiú műanyag dobbejtéssel látta el a kocsit, édesapja pedig annak idején lyukakat fúrt mindegyik belső küszöb-be és a csomagtér aljába, s időnként fáradt olajat töltött a nyílásokba. Alváz- és üregvédelem à la sufni, melynek nyilván jelentős szerepe volt abban, hogy a 140 ezer kilométer ellenére minden karosszériaelem eredeti, és csak a küszöbök elejét kellett javítani. A közelmúltban vásárolta meg a kombit Vukmann Attila, a Veterán Zsiguli Egyesület elnöke. Egy faladában megkapta az összes lecserélt alkatrészt a használt gyűjtőká-

Átmeneti széria: még Zsigull, de már ritka bordás a műszerfal, a régi anyagból, kis mélyedésekkel

A klubelnök 2102-ese. 1974-ben még nem használták a Kombi nevet

belektől a kifakult eredeti hátsó buráig. Új kipufogódobot szerelt fel, és a 2102-esekre való kanyarcsővet hegesztett hozzá, illetve eltávolította az autóról az oda nem illő tartozékokat. A fotózás előtt cserélte a műanyag tükröt – a sárvédőn megrepedt festék is mutatta, hogy körtükör való a kocsira-, a megkopott dísztárcsákat és hűtőrácsot, s a felnikre a 2103-assal bevezetett orosz mintájú, 165-ös radiálgumikat tette. Az 1973–74-es üvegek és a beltér is teljesen eredeti, Attila csak a billenő gázpedált cserélte, még a gyári kormány is repedésmentes. A ritka színű kombi tehát különleges állapotú, jóval több felújítási alapnál, ennek ellenére gazdája teljes restaurálását tervezi.

VAZ 2103 (Lada 1500 - Meleg Norbert)

A korallvörös a diplomatakék (más néven mélylila) mellett az Ezeröcsi legjellegzetesebb színe. Ez a példány 1978-ban kezdte meg szolgálatát, és 64 ezer kilométert tett meg tulajdonosával, a győri vagongyár dolgozójával. 2009-ben a 75 éves bácsi megvált tőle, és az autót meglátva Meleg Norbert azonnal a vásárlás mellett döntött: a

három réteg pokróc, a lakásban tárolt akkumulátor, a hiánytalan szerszám- és izzókészlet, valamint az akkurátusan megőrzött papírköteg – kezelési utasítás, jótállási jegy és szervizkönyv – minden esztétikai hibát feledtetett. Az első szélvédőt és a kipufogórendszert leszámítva gyakorlatilag mindene gyári volt, a festés egy része is. Teljes fényezést csak a gyárban kapott, de kisebb

Különleges látványt nyújtanak az ikerlámpások bekapcsolt reflektorral

Tirsztoros gyújtás teszi különlegessé a motorteret

karcolások, köfelverődések miatt számtalan helyen belejavítottak. Rozsdának viszont híre-hamva sem volt, az alapos alváz-és üregvédelemnek köszönhetően a lemezek valósággal fuldokoltak a konzerváló szószban. A kocsi egyik különlegessége a tirsztoros Elektronika M típusú gyújtás, a másik a szivargyújtóról üzemeltethető autóporszívó. Mindkettő a vasfüggönyön túlra szánt modellekhez járt, magyarországi Ladákba csak elvéve került ilyen luxuscikk.

A legdíszesebb klasszikus Lada a 2103-as. Norblé 1978-ból való

VAZ 2106 (Lada 1600 - Vaskovits Zsolt)

Amilyen meggyőző volt eladásakor az 1500-ös, olyan lehangoló látványt nyújtott az 1600-os. Egy szentendrei úr elhatározta, hogy megváltik 1979-es Ladájától, és kázinbarcikai unokáját bízta meg, hogy találjon rá vevőt, s a vételár egy részét is felajánlotta neki. Mindez nem lehetett elég motiváló, vagy a srácnak nem volt érzéke a dologhoz, mindenesetre a legismertebb hazai használt autós oldalra egy sáros úton fülleg mocskosan szomorkodó kocsi képe került fel. A legtöbb vevőt elriasztotta a látvány, Vaskovits Zsoltot azonban sem a kiadós dagonya, sem az idegen felník, sem a karosszéria karcai nem érdekelték, hiszen mégiscsak a klasszikus Zsigák legritkább kivételéről volt szó, ráadásul korai évjáratban, különleges narancssárga fényezéssel. A jobb első sárvédőt még az első tulajdonosnál cserélték, minden más elem gyári volt, és a 2010-es felújítás során is helyükön maradhattak. Itt-ott kisebb rozsdát kellett eltüntetni, a várakozásoknak megfelelően a taposók és a küszöbök adták a legtöbb munkát, végül a gyárral megegyező új fényezést kapott a külső. Motorikusan teljesen rendben volt a 06-os, ami hihetővé tette a 86 ezer kilométeres futásteljesítményt. A kuplungot, a futómű-alkatrészeket és az egyéb fogyó-kopó dolgokat természetesen

A kevés megmaradt hazai 2106-os egyik legrégebbi példánya, 1979-es

Amerikai stílus: oldallámpa a sárvédőn

cserélték, akárcsak a műszerfalat, a hűtőrácsot, a furán álló, megfakult lökhárítókat és a helyzet- és irányjelző egységet. A kárpitozáson csak szépíteni kellett, a bal első ülés szivacsát pótolták, a fejtámlákat javították.

Végezetül a Lada 1600 feliratot a Zsolt ízlésének jobban megfelelő cirill betűs Zsiguli 1600 váltotta, a hátsó oldalprizmába pedig izzót tettek, így a sárvédő a kanadai exportos példányokat idézi. A muzeális minősítést

így is gond nélkül megszerezte az autó. A tűzkeresztségen a fotózásra jövet esett át a 06-os, a technika ördöge ezúttal a kardántengely-csapágyra sújtott le. Talán nem is igazi veterános az, aki még nem tapasztalta meg Murphy törvényét. Visszafordulásról szó sem lehetett, autószállító indult a Cívsvárosból a Cegléd mellett veszteglő Lada megsegítésére.

VAZ 21013 (Lada 1200S - Fórizs Zoltán)

Az acélkék 1200S még youngtimer, 1985. szeptember 16-án adták át első gazdájának a Merkur csepeli telephelyén. Ahogy az a megmaradt Ladáknál sejthető, tulajdonosa különös gondnal vigyázott rá, a csomagtérben pedáns rendet tartott, és semmilyen kisipari kiegészítőt nem tett fel a kocsi, csak az ablaktörlőket festette be feketére, ismeretlen okból. A sebességmérő mutatóját elvéve küldte a 100-as érték fölé, de a műszernek egyébként sem akadt sok dolga, hiszen a kiskunfélegyházi bácsi szinte csak hétvégén használta az autót,

Megjelenésekor sportosabbnak tartották a „régli” ezerkettesnél

Makulátlan beltér a 28 800 kilométert futott gépben

1987-ig gyártották az egy kör-lámpás szériát, ez a 21013-as 1985-ben készült

A Veterán Zsigull Egyesület a KGST-járművek 2010. május 1-jel találkozóján alakult, első nagyobb megmozdulásuk az idei Oldtimer Expóra szervezett bemutató; a kiállítás történetének legnagyobb standjára a cikk írásakor harminc járművel készültek. Az apropót a márka magyarországi megjelenésének negyvenedik évfordulója adta.

A klub jelenleg mintegy ötven tagot és közel száz autót számlál, tagja a Magyar Veterán Autós és Motoros Szövetségnek. A Lada-tulajdonosok az egyesületen keresztül kedvezményes veteránbiztosítást köthetnek.

évente átlagosan 1100 kilométert tett meg. A 28 800 kilométerből következik, hogy a motorikus és futóműalkatrészeket még a Volga partján szerelték be a kocsiba, a szervizkönyvet gyakorlatilag csak az olajcserék alkalmával nyitották ki. A héjat kiegészítő üregvédelemmel tartósították, minden karosszériaelem eredeti, csak a bal első oldalablakot cserélték. Főríz Zoli elektronikus hirdetésben bukkant a 013-asra, és már az első fotókat megpillantva érezte, tudta: ez az a Lada, amit már rég-

óta keres, ezt rendelte neki a sors. Ha az időjárás engedi, beül a volánja mögé, hogy mosolygó tekintetektől kísérvé menjen egy „retrókört”. Elmondása szerint a Zsigára szinte már senki sem mint elavult, az átkos korszakból megmaradt autóra tekint, még ez a fiatal darab is nosztalgikus érzést közvetít. Persze a laikusok számára ez a késői példány nem sokban különbözik az ősz-Zsiguliktól, pedig más a jelvény, a hűtőrács, az irányjelző, a homlokkal, a lökhárítók, a hátsó lámpa, a C oszlop, a műszerfal, a

kárpitok és seregni egyéb dolog. Az is csak az avatott szemeknek tűnik fel, hogy az elvarázsolt dőlárban az üldözött 21013-asból egyszer csak 2101-es lesz.

Egy homogénnek látszó világ a Zsiguliké, milliónyi apró eltéréssel, izgalmas részletekkel, és egyre nagyobb és szervezettebb rajongótáborral. Vigyázat, elvarázsol!

Póla Gergely
Fotó: Papp Zoltán

